

Valsts vides dienests

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67084200, e-pasts ap@vvd.gov.lv, www.vvd.gov.lv

SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU EMISIJAS ATĻAUJA Nr.RI20SG0017
2021. - 2030.gadam¹

Operators

Komersanta nosaukums vai
vārds, uzvārds

Kontaktinformācija:

adrese

tālruņa un faksa numurs

e-pasta adrese

Reģistrācijas numurs Uzņēmumu reģistrā,
komersanta reģistrācijas numurs
vai personas kods

Reģistrācijas datums Uzņēmumu reģistrā
vai Uzņēmumu reģistra komercreģistrā

Valdošā uzņēmuma nosaukums,
ja operators ir koncerna atkarīgā sabiedrība

Operatora pilnvarotā kontaktpersona

Vārds, uzvārds

Kontaktinformācija:

adrese

tālruņa un faksa numurs

e-pasta adrese

Iekārta

Nosaukums

Atrašanās vietas adrese (arī pasta kods un
valsts nosaukums)

Teritorijas kods

Atrašanās vietas ģeogrāfiskās koordinātas

Akciju sabiedrība “Latvenergo”

Pulkveža Brieža 12, Rīga, LV-1230

tālr. 67728222

info.@latvenergo.lv

40003032949

12.11.2002.

nav

**Granīta iela 31, Acone, Salaspils pagasts,
Salaspils novads, LV-2119**

tālr. 67722370

Akciju sabiedrība “Latvenergo” TEC-1

**Viskaļu iela 16 un Viskaļu iela 16 K, Rīga,
LV-1026, Latvija**

0001000

56 ° 59' 25 ”
(ziemeļu platums)

24 ° 10' 47 ”
(austrumu garums)

¹ atbilstoši likuma „Par piesārņojumu” 24.¹ panta piektajai daļai

Iekārtas īpašnieks

Komersanta nosaukums vai

īpašnieka vārds, uzvārds

Kontaktinformācija:

adrese

tālruna un faksa numurs

e-pasta adrese

Reģistrācijas numurs Uzņēmumu reģistrā,

komersanta vienotais reģistrācijas numurs

vai personas kods

Reģistrācijas datums Uzņēmumu reģistrā

vai Uzņēmumu reģistra komercreģistrā

Akciju sabiedrība „Latvenergo”**Pulkveža Brieža 12, Rīga, LV-1230****tālr: 67728222****info@latvenergo.lv****40003032949****12.11.2002.**Datums, kad pieņemts iesniegums atļaujas saņemšanai **02.12.2020.**

Pieteiktās likuma „Par piesārņojumu” 2.pielikumā minētās piesārņojošās darbības veids (saskaņā ar monitoringa plāna C.5.c sadaļu):

I daļas 1.apakšpunkts - **Kurināmā sadedzināšana — kurināmā oksidēšana neatkarīgi no tā, kā tiek izmantota šajā procesā ražotā siltumenerģija, elektroenerģija vai mehāniskā enerģija, un citas tieši saistītas darbības, tai skaitā dūmgāzu attīrīšana, iekārtās, kuru kopējā nominālā siltuma jauda pārsniedz 20 megavatus (izņemot bīstamo atkritumu vai sadzīves atkritumu sadedzināšanas iekārtas).**

Iekārtas operators iesniedz iesniegumu atļaujas saņemšanai saskaņā ar likuma „Par piesārņojumu” 24.¹ panta 3.daļu

Atļauja tiek izsniegta:

Esošai iekārtai☒**Atļauja****Akciju sabiedrībai „Latvenergo”****dod tiesības,**

(operatora nosaukums)

**ievērojot atļaujā minētos nosacījumus,
emitēt šādas siltumnīcefekta gāzes:****CO₂**☒

Atļauju pārvaldes

Piesārņojuma un dabas resursu departamenta direktore

Inga Plociņa

**ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU**

Atļaujas izsniegšanas datums

23.12.2020.Atļaujas pārskatīšanas un
atjaunošanas datums:**30.01.2023., 27.12.2024.**

Vieta

Rīga

Lēmumu par atļaujas izsniegšanu vai atļaujas nosacījumiem var apstrīdēt saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 76. un 79.pantu Vides pārraudzības valsts birojā, iesniegumu iesniedzot Valsts vides dienesta Atļaujas pārvaldē Rūpniecības ielā 23, Rīgā, LV-1045, mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas.

A sadaļa

Vispārīgā informācija par atļauju

1. Normatīvie akti, uz kuriem pamatojoties izsniegta atļauja, un piemērotie normatīvie akti

1. Likums "Par piesārņojumu";
2. MK 13.11.2012. noteikumi Nr.769 "Noteikumi par stacionāro tehnoloģisko iekārtu dalību Eiropas Savienības emisiju kvotu tirdzniecības sistēmā".
3. Eiropas Komisijas Īstenošanas Regula (ES) 2018/2066 (19.12.2018.) *par siltumnīcefekta gāzu emisiju monitoringu un ziņošanu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK un ar ko groza Komisijas Regulu (ES) Nr.601/2012 (turpmāk – Regula 2018/2066).*
4. Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/2001 (2018.gada 11.decembris) *par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu (turpmāk – Direktīva 2018/2001).*
5. Eiropas Komisijas Īstenošanas Regula (ES) 2018/2067 (19.12.2018.) *par datu verifikāciju un verificētāju akreditāciju saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK (turpmāk - Regula 2018/2067).*
6. Eiropas Komisijas 02.05.2013. Regula (ES) Nr. 389/2013, ar ko izveido Savienības reģistru saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK, Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr.280/2004/EK un Nr.406/2009/EK un ar ko atceļ Komisijas Regulas (ES) 920/2010 un Nr.1193/2011.

2 Informācija par šim operatoram izsniegto atļauju A kategorijas vai B kategorijas piesārņojošās darbības veikšanai, C kategorijas piesārņojošās darbības apliecinājumu AS "Latvenergo" TEC-1 pasārņojošo darbību reglamentē atļauja A kategorijas piesārņojošai darbībai Nr.RI10IA0006, kas izsniegta 19.10.2010. (atjaunota un pārskatīta 27.02.2019. un 30.01.2023.).

3 Atļaujas kopiju saņēmēji

Siltumnīcefekta gāzu (turpmāk - SEG) emisijas atļauja elektroniski ir nosūtīta:

- Rīgas valstspilsētas pašvaldībai;
- Klimata un enerģētikas ministrijai;
- VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs".

4 Informācija, kura tiek klasificējama kā ierobežotas pieejamības informācija Ierobežotas pieejamības informācija nav noteikta.

B sadaļa

Pieteiktā darbība un atļaujas iesnieguma iesniegumā norādītās informācijas novērtējums

5. Likuma „Par piesārņojumu” 2.pielikumā minētās piesārņojošās darbības un to radīto emisiju īss apraksts

Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldes (turpmāk – Dienests) 27.12.2024. novērtējums:

Dienestā ir saņemts Akciju Sabiedrības "Latvenergo" (turpmāk – AS "Latvenergo", arī Operators) iesniegums grozījumu veikšanai siltumnīcefekta gāzu (turpmāk – SEG) emisijas atļaujā Nr.RI20SG0017 (turpmāk – Iesniegums), sakarā ar plānoto biogāzes, kā kurināmā izmantošanu iekārtā TEC-1, ko iesūknē vienotajā dabas gāzes tīklā, gāzes izcelsmes apliecināšanai, izmantojot izcelsmes apliecinājumus Direktīvas (ES) Nr.2018/2001 par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu 2.panta

12.punkta izpratnē². Augstāk minētajam AS "Latvenergo" Iesniegumam pievienota Gada emisiju monitoringa plāna (MP) aktuālā versija, AS "Latvenergo" TEC-1 CO2 monitoringa datu plūsmas shēma, Monitoringa metodikas plāns (MMP).

Saskaņā ar Regulas 2018/2066 39.panta 3.punkta prasībām, lai noteiktu tādas dabas gāzes biomasas frakciju, kas nāk no gāzes tīkla, kurā ielaiž biogāzi, operators šā panta 2. punktā paredzētās analīzes vai aplēses metodes neizmanto. To operators var noteikt, izmantojot 4. punktā izklāstīto metodiku.

Savukārt, Regulas 2018/2066 39.panta 4.punkts nosaka, ka operators biogāzes biomasas frakciju un identisku nulles faktora biomasas frakciju var noteikt, izmantojot ekvivalenta enerģijas satura biogāzes iegādes pavadokumentus, un ar nosacījumu, ka operators kompetentajai iestādei iesniedz pietiekamus pierādījumus par to, ka:

- a) viens un tas pats biogāzes daudzums netiek uzskaitīts divkārti un, konkrētāk, neviens cits neapgalvo, ka izmantotu iegādāto biogāzes daudzumu, arī ar izcelsmes apliecinājumu, kas definēts Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 12) punktā;
- b) operators un biogāzes ražotājs ir pieslēgti vienam un tam pašam gāzes tīklam.

Lai pierādītu atbilstību šim punktam, operators var izmantot datus, kas reģistrēti vienas vai vairāku dalībvalstu izveidotā datubāzē, kura ļauj izsekot biogāzes pārvadei. Atbilstību šim punktam var uzskatīt par pierādītu tad, ja operators iesniedz pierādījumus par tāda biogāzes daudzuma iegādi, kas saistīts ar attiecīga daudzuma anulēšanu Eiropas Savienības (ES) datubāzē, kura izveidota saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/2001 31.a pantu, vai valsts datubāzē, kuru dalībvalsts izveidojusi saskaņā ar minētās Direktīvas 31.a panta 5. punktu. Ja vēlāk tiek konstatēts, ka minētajās datubāzēs anulēto daudzumu ilgtspējas pierādījumi ir neatbilstīgi, kompetentā iestāde verificētās emisijas attiecīgi izlabo.

Enerģētikas likuma 117¹. pants nosaka, ka, lai enerģijas patērētājiem vai galalietotājiem pierādītu, ka enerģijas daļa vai enerģijas daudzums ir iegūts no atjaunīgajiem energoresursiem, attiecīgās atjaunīgās enerģijas izcelsmi apliecina ar gāzes izcelsmes apliecinājumu. Atbilstoši Enerģētikas likuma 1.panta 20¹.p. un XV¹ nodaļas 117³.panta prasībām, gāzes izcelsmes apliecinājumus izsniegs Akciju sabiedrība "Conexus Baltic Grid" (turpmāk - AS "Conexus Baltic Grid"), kā vienotais dabas gāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operators Latvijā. Saskaņā ar Enerģētikas likuma 117².pantu, gāzes izcelsmes apliecinājums ir izsniedzams gāzes ražotājiem, identificējot ražošanas iekārtas un atjaunīgos energoresursus, no kuriem gāzes ir iegūta. Tomēr, gāzes izcelsmes apliecinājumu var atcelt vai nodot citiem tirgus dalībniekiem 12 mēnešus pēc gāzes izcelsmes apliecinājumā norādītās enerģijas vienības saražošanas.

Dienestā ir saņemta Klimata un enerģētikas ministrijas 18.12.2024. vēstule Nr. 2-4/3290, kurā ir norādīts, ka ES ETS Latvijas sistēmā iekļautajām iekārtām, kurās tiek izmantota biogāze no dabas gāzes pārvades vai sadales sistēmas, atbilstoši Regulas 2018/2066 39.panta 4.punktam, biomasas frakciju izmantotajā gāzveida kurināmajā var apliecināt, izmantojot izcelsmes apliecinājumus. No 2023. gada 1. jūlija biogāzes izcelsmes apliecinājumu izdevējiestāde Latvijā ir Akciju sabiedrība "Conexus Baltic Grid" (turpmāk - AS "Conexus Baltic Grid"), kuras izsniegtajos izcelsmes apliecinājumos ietverta atbilstība ilgtspējas kritērijiem, ja tāda tiek pieprasīta, kā arī atbilstoši Enerģētikas likumā noteiktajam, uzņēmums nodrošina savstarpēji savienotajā sistēmā ievadāmās gāzes uzskaiti un kvalitātes kontroli.

Savukārt, Operatora Iesniegumā ir norādīts, ka AS "Latvenergo" gāzes izcelsmes apliecinājumus plāno iegādāties no tirgotājiem, kas nodrošina izcelsmes apliecinājumu sertifikātu tirdzniecību, un tos izmantot, lai apliecinātu atjaunojamās gāzes izmantošanu (tiek veikta to norakstīšana reģistrā, padarot to neaktīvu turpmākai tirdzniecībai). Biomasas frakcijas

² "Izcelsmes apliecinājums" ir elektroniska formāta dokuments, ko izmanto vienīgi kā pierādījumu galalietotājam, ka attiecīgā enerģijas daļa vai daudzums ir ražots no atjaunojamajiem energoresursiem. Enerģētikas likuma 1.panta 20¹.punkta izpratnē "gāzes izcelsmes apliecinājums — elektronisks dokuments, kuru izmanto vienīgi kā pierādījumu, ka attiecīgais gāzes daudzums ir saražots no atjaunīgajiem energoresursiem".

noteikšanai piemērotais līmenis - 1 pakāpe, tiek piemērots gadījumos, kad dabas gāzes tīklos (pārvaldes sistēmās) iesūknē biogāzi, un biogāzes (t.i. biomasas) frakcija tiek noteikta, izmantojot ekvivalenta enerģijas satura biogāzes iegādes dokumentus.

Atbilstoši Regulas 2018/2066 43.panta 4.b.punktam, Operators no emisijas avota kopējām emisijām var atskaitīt nulles faktora biomasas emisijas, kas noteiktas saskaņā ar 43.panta 4.a punktu, proti, biogāzes izmantošanas gadījumā, kas noteiktas, izmantojot ekvivalenta enerģijas satura biogāzes iegādes pavaddokumentus, un sniedzot atbilstošus pierādījumus (piemērojot Regulas 2018/2066 39. panta 4. punktu, skat. augstāk 4.punkta definējumu).

Operators Iesniegumā norāda, ka Biomasas frakcija tiks noteikta, izmantojot ekvivalenta enerģijas satura biogāzes iegādes reģistrācijas ierakstus – no biogāzes siltumenerģijas daudzuma attiecības pret dabas gāzes siltumenerģijas daudzumu, pamatojoties uz iegādātajiem un izmantotajiem izcelsmes apliecinājumiem.

TEC-1 CO₂ daudzuma noteikšanai tiek izmantota uz aprēķiniem balstīta metode. CO₂ emisija tiek aprēķināta atkarībā no izmantota kurināmā daudzuma un noteiktās biomasas frakcijas dabas gāzē, pamatojot izejdatus ar augstāk minētajiem dokumentiem. CO₂ emisijas aprēķiniem izmantotais vienādojums ir norādīts Atļaujas C sadaļas 12.2.punktā.

Pamatojoties uz augstāk minētajiem Latvijas Republikas un Eiropas Komisijas un Eiropas parlamenta normatīvajiem aktiem, ņemot vērā Klimata un enerģētikas ministrijas sniegto viedokli 18.12.2024. vēstulē Nr. 2-4/3290, kā arī izvērtējot Operatora Iesniegumā un pievienotajos dokumentos (MP, MMP) sniegto informāciju, Dienests secināja, ka var veikt grozījumus AS “Latvenergo” SEG atļaujā Nr.RI20SG0018, iekļaujot tajā informāciju par biogāzes (biomasas), kā kurināmā, izmantošanu iekārtā TEC-1, ko iesūknē vienotajā dabas gāzes tīklā, gāzes izcelsmes apliecināšanai, izmantojot izcelsmes apliecinājumus, ja Operators Dienestam nodrošinās pietiekamus pierādījumus par to, ka:

- a) viens un tas pats biogāzes daudzums netiek uzskaitīts divkārti un, konkrētāk, neviens cits neapgalvo, ka izmantotu iegādāto biogāzes daudzumu, arī ar izcelsmes apliecinājumu, kas definēts Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 12. punktā;*
- b) operators un biogāzes ražotājs ir pieslēgti vienam un tam pašam gāzes tīklam.*

Vienlaikus Dienests precizē Atļauju, iekļaujot tajā D sadaļas 15.4., 15.5., 15.6. punktus atbilstoši MK noteikumu Nr.769 3.pielikuma prasībām. Atļaujas 18.punktā “Nosacījumi atļaujas grozījumu veikšanai” detalizētāk aprakstīti gadījumi, kuros Dienestā jāiesniedz iesniegums grozījumu veikšanai Atļaujā.

Dienesta 30.01.2023. novērtējums:

AS „Latvenergo” atbilstoši MK 13.11.2012. noteikumu Nr.769 „Noteikumi par stacionāro tehnoloģisko iekārtu dalību Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā” prasībām 18.09.2022. (ar papildinformāciju 01.12.2022., 30.12.2022. un 27.01.2023.) iesniedza Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldē (turpmāk – Dienests) iesniegumu grozījumu veikšanai Rīgas termoelektrostacijas TEC-1 (turpmāk – TEC-1) siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisijas atļaujā 2021.-2030.gadam Nr.RI20SG0017 (turpmāk – Atļauja). Saskaņā ar iesniegumā sniegto informāciju grozījumi Atļaujā nepieciešami jo operators, kā alternatīvu kurināmo ūdens sildkatlu un tvaika palīgkatla darbināšanai plāno izmantot dīzeļdegvielu līdz 81121 t/gadā, lai nodrošinātu iekārtu darbību dabas gāzes piegādes pārtraukšanas gadījumā. Paredzēti 3. Rīgas TEC-1 ražotnes darbības scenāriji (dīzeļdegvielas maksimālais izmantojamais apjoms līdz 81121 t/gadā atbilst 3. darbības scenārijam). Saskaņā ar Dienesta rīcībā esošo informāciju, sadedzinot minēto daudzumu dīzeļdegvielas, veidosies 257646 t oglekļa dioksīda (CO₂), līdz ar to iekārtai mainīsies avota plūsmas kategorija no de minimis uz lielu (nozīmīga).

Saskaņā ar MK 13.11.2012. noteikumu Nr.769 „Noteikumi par stacionāro tehnoloģisko iekārtu dalību Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā” 31.3.apakšpunktu operators veic grozījumus iekārtas monitoringa nosacījumos un iesniedz iesniegumu par atļaujā nepieciešamajiem grozījumiem, ja monitoringa plānā veicamas būtiskas izmaiņas regulas (ES) 2018/2066 (19.12.2018.) par siltumnīcefekta gāzu emisiju monitoringu un ziņošanu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK un ar ko groza Komisijas Regulu (ES) Nr.601/2012 (turpmāk - Regula 2018/2066) 15.panta 3.punktā noteiktajos gadījumos. Saskaņā ar Regulas 2018/2066 15.panta 3.punktā noteikto būtiskas izmaiņas iekārtas monitoringa plānā ir - g) mainās avota plūsmu kategorija (iespējamās kategorijas ir nozīmīga, maznozīmīga vai de minimis avota plūsma), ja šādu izmaiņu dēļ jāmaina monitoringa metodika.

Saskaņā ar likuma “Par piesārņojumu” sesto daļu Dienests SEG emisijas atļaujas nosacījumus saskaņo ar attiecīgās iekārtas A vai B kategorijas atļaujas nosacījumiem.

Dienests, pamatojoties uz operatora iesniegumu, kopā ar izmaiņām nosacījumos pārskata un atjauno AS “Latvenergo” Rīgas termoelektrostacijas TEC-1 Atļauju.

Saskaņā ar operatora sniegto informāciju (AS „Latvenergo” 18.09.2022. iesniedza Dienestā iesniegumu ar 18.10.2022., 01.12.2022., 20.12.2022. un 17.01.2023. papildinformāciju A kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas Nr.RI10IA0006 atjaunošanai un pārskatīšanai (turpmāk – Iesniegums A kategorijas atļaujas pārskatīšanai)), siltumenerģijas daudzums TEC-1 tiek saražots atbilstoši AS “Rīgas Siltums” pieprasījumam un noslēgtā līguma nosacījumiem. Prognozētais saražotais siltumenerģijas daudzums gadā ir aptuveni 0.86 TWh gadā. Saražotais elektroenerģijas apjoms atkarīgs no elektroenerģijas pieprasījuma elektroenerģijas tirgū. Tiek plānots, ka TEC-1 saražos līdz 1.10 TWh elektroenerģijas gadā.

Saskaņā ar 10.10.2024. Iesniegumā sniegto informāciju “Tehnoloģiskās iekārtas un to darbība, ieskaitot izmantotās tehnoloģijas”.

Bez izmaiņām.

Saskaņā ar Atļaujas 30.01.2023. redakciju:

Saskaņā ar operatora sniegto informāciju AS “Latvenergo” Rīgas TEC-1 tika nodota ekspluatācijā sešdesmito gadu sākumā. Visā ekspluatācijas laikā Rīgas TEC-1 bija un arī šobrīd ir viens no galvenajiem Rīgas labā krasta centralizētās siltumapgādes sistēmas siltuma avotiem, kā arī ieņem nozīmīgu vietu Latvijas elektroenerģijas bilancē.

2005. gada oktobrī darbu uzsāka rekonstruētā TEC-1. Rekonstrukcijas gaitā vecās iekārtas tika pilnīgi nomainītas ar jaunām, kā rezultātā tika paaugstināta iekārtu efektivitāte un būtiski palielinājās enerģijas ražošanas apjomi. Kombinētā cikla gāzes turbīnu stacija sastāv no enerģētiskā bloka un ūdens sildāmo katlu bloka. TEC-1 izmanto gāzes – tvaika kombinētā cikla tehnoloģiju: divas gāzes turbīnas ar diviem tvaika katliem utilizatoriem un vienu termofikācijas tvaika turbīnu. Izmantotā tehnoloģija ir videi draudzīga, augstas efektivitātes siltuma un elektroenerģijas ražošana koģenerācijas režīmā.

Lai uzlabotu gāzes turbīnu rādītājus, 2019. gadā tika apstiprināts kapitālieguldījumu projekts “TEC-1 gāzes turbīnu modernizācija”. Projekts tika realizēts 2020. gadā, kā rezultātā TEC-1 uzstādītā elektriskā jauda no 144 MW palielinājās par 14 MW un šobrīd ir 158 MW. TEC-1 koģenerācijas bloka uzstādītā jauda nedefinēta darbam koģenerācijas režīmā pie ārgaisa temperatūras +15 °C. Siltuma jauda – 501 MW, tajā skaitā ūdens sildkatlu 348 MW un tvaika palīgkatla 7.86 MW.

Enerģētiskā bloka galvenās iekārtas ir divas SGT-800 tipa industriālās gāzes turbīnas, divi ar papildus pēdcedzes degļiem apgādāti utilizācijas katli un viena tvaika turbīna, kā arī attiecīgās palīgiekārtas, ieskaitot tvaika palīgkatlu. Pēc gāzes turbīnām dūmgāzes nonāk utilizācijas katlos, kuros tās, ja nepieciešams, tiek uzsildītas līdz 740 °C, izmantojot utilizācijas katlu pēdcedzes gāzes degļus. Dūmgāzu siltums tvaika katlos – utilizatoros barošanas ūdeni pārvērš pārkarsētā augstspiediena tvaikā. Utilizācijas katlos saražoto tīro, pārkarsēto tvaiku izmanto pievienotajā tvaika turbīnā. Pēc turbīnas nostrādātais tvaiks kondensējas termofikācijas kondensatoros.

Kondensātu savāc un novada atpakaļ ciklā. Lai kompensētu zudumus tvaika un ūdens ciklā, kondensāta līnijā pievada demineralizētu piebarošanas ūdeni. Enerģētiskajā blokā kā kurināmo izmanto tikai dabas gāzi. Tvaika palīgkatlā kā alternatīvo kurināmo iespējams izmantot arī dīzeļdegvielu.

TEC-1 koģenerācijas iekārtas paredzētas bāzes siltuma slodžu segšanai gada griezumā, tādēļ, lai nodrošinātu Rīgas pilsētas centralizētās siltumapgādes maksimālos un avārijas režīmus TEC-1 ražotnē papildus uzstādīti trīs KVGM-100 ūdens sildkatli ar zema NO_x degļiem. Paredzēts, ka pie maksimālām slodzēm vienlaicīgi tiks darbināti divi ūdens sildkatli – viens vienmēr atrodas rezervē. Gadījumos, ja kāds no gāzes turbīnas blokiem iziet no ierindas, ir iespējama visu trīs ūdens sildkatlu darbība vienlaicīgi. Ūdens sildkatlos kā pamatkurināmo izmanto dabas gāzi, bet kā alternatīvo kurināmo paredzēts izmantot dīzeļdegvielu.

Rīgas TEC-1 uzstādītas sekojošas pamatiekārtas:

- Enerģētiskais bloks (koģenerācijas dubultbloks un tvaika palīgkatls):
 - Gāzes turbīnas ar utilizācijas katlu bloks GT1- kombinētā cikla gāzes turbīna SGT-800 (nominālā ievadītā siltuma jauda 134 MW) ar utilizācijas katlu ar pēcdedzes gāzes degļiem (nominālā ievadītā siltuma jauda 25 MW), kopējā nominālā ievadītā siltuma jauda - 159 MW, elektriskā jauda -51 MW pie ārējās temperatūras 15°C. Kurināmais - dabas gāze.
 - Gāzes turbīnas ar utilizācijas katlu bloks GT2 - kombinētā cikla gāzes turbīna SGT-800 (nominālā ievadītā siltuma jauda 134 MW) ar utilizācijas katlu ar pēcdedzes gāzes degļiem (nominālā ievadītā siltuma jauda 25 MW), kopējā nominālā ievadītā siltuma jauda - 159 MW, elektriskā jauda -51 MW pie ārējās temperatūras 15°C). Kurināmais - dabas gāze.
 - Termofikācijas tvaika turbīna SST-700 (MP24DH) ar elektrisko jaudu 56 MW.
 - Tvaika palīgkatls VEA Univex 120PDH-20 ar nominālo siltuma jaudu 7,86 MW, nominālo ievadīto siltuma jaudu 9 MW. Kurināmais – dabas gāze, dīzeļdegviela (alternatīvais kurināmais).

Koģenerācijas dubultbloka (2 gāzes turbīnu ar 2 utilizācijas katliem) kopējā nominālā siltuma jauda 145 MW.

- Ūdens sildāmie katli:
 - ŪK1 - ūdens sildkatls KVGM-100. Nominālā siltuma jauda 116 MW, nominālā ievadītā siltuma jauda 125 MW. Kurināmais: dabas gāze, dīzeļdegviela (alternatīvais kurināmais).
 - ŪK2 - ūdens sildkatls KVGM-100. Nominālā siltuma jauda 116 MW, nominālā ievadītā siltuma jauda 125 MW. Kurināmais: dabas gāze, dīzeļdegviela (alternatīvais kurināmais).
 - ŪK3 - ūdens sildkatls KVGM-100. Nominālā siltuma jauda 116 MW, nominālā ievadītā siltuma jauda 125 MW. Kurināmais: dabas gāze, dīzeļdegviela (alternatīvais kurināmais).

Kopējā Rīgas TEC-1 sadedzināšanas iekārtu kopējā nominālā ievadītā siltuma jauda 702 MW, kopējā nominālā siltuma jauda 501 MW, kopējā elektriskā jauda 158 MW (koģenerācijas režīmā pie ārējās temperatūras +15 °C).

Dūmgāzu, kuru sastāvā ir arī CO₂, novadīšanai atmosfērā ir sekojoši emisijas punkti:

- Enerģētiskais bloks (koģenerācijas dubultbloks un tvaika palīgkatls):
 - dūmgāzes no gāzes turbīnas ar utilizācijas katlu un tvaika palīgkatla atmosfērā tiek izvadītas caur dūmeni, kura augstums 50 m – emisijas punkts **EP1**;

- dūmgāzes no gāzes turbīnas ar utilizācijas katlu atmosfērā tiek izvadītas caur dūmeni, kura augstums 50 m – emisijas punkts **EP2**;
- Ūdens sildāmie katli:
 - dūmgāzes no 2 ūdens sildāmiem katliem ŪK-1 un ŪK-2 atmosfērā izvada caur dūmeni, kura augstums 50 m emisijas punkts **EP3**;
 - dūmgāzes no ūdens sildāmā katla ŪK-3 atmosfērā izvada caur dūmeni, kura augstums 50 m emisijas punkts **EP5**.

TEC-1 nav iekārtas vai iekārtu daļas, kas nav Eiropas Savienības Emisiju tirdzniecības sistēmā. Visās sadedzināšanas iekārtās CO₂ emisijas rodas degšanas procesā – sadegot dabas gāzei un dīzeļdegvielai oksidējas tā sastāvā esošais ogleklis.

7. Informācija par iekārtām, kuras veic likuma „Par piesārņojumu” 2.pielikumā minētās piesārņojošās darbības, – atrašanās vieta un izvietojums

Saskaņā ar 10.10.2024. Iesniegumā sniegto informāciju “Tehnoloģiskās iekārtas un to darbība, ieskaitot izmantotās tehnoloģijas.
Bez izmaiņām.

Saskaņā ar 30.01.2023. Atļaujas redakciju:

Saskaņā ar operatora Iesniegumu A kategorijas atļaujas pārskatīšanai, AS „Latvenergo” ražotne TEC-1 atrodas zemes vienībās ar kadastra apzīmējumiem 0100 085 0076 (Viskaļu iela 16, Rīga (10.738 ha)), 0100 085 2054 (Viskaļu iela 16K, Rīga (1.7626 ha)), 0100 085 2053 (Viskaļu iela 16, Rīga (7.425 ha)).

TEC-1 teritorijas dienvidu daļā atrodas Čiekurkalns, kur tuvākajās teritorijās – Liepupes, Stienes, Saulkrastu ielās, pārsvarā izvietojušās mazstāvu (2-stāvu) mājas, bet nedaudz uz dienvidrietumu pusi – Rusova ielā ir izbūvēti daudzstāvu namu masīvi. Rusova ielas rajonā, blakus Rīgas TEC-1 ražotnes teritorijai, atrodas vairāki privātie uzņēmumi, kas nodarbojas ar vairumtirdzniecību, kā arī ražošanu. Rīgas TEC-1 dienvidrietumu pusē, teritorijā starp Rusova un Ķīšezera ielām, atrodas liels laukums, kur agrāk atradās siltumnīcu komplekss, bet tagad šī teritorija tiek apbūvēta. Ziemeļu daļā Ezermalas ielas rajonā atrodas vairāki rūpnieciskie uzņēmumi, piemēram, Dzelzsbetona izstrādājumu rūpnīca, minerālmēslu tirdzniecības bāze, starp Ķīšezera un Ezermalas ielām atrodas pašvaldības īpašumā esošā garāžu īpašnieku kooperatīvā sabiedrība "Zvezda", kā arī degvielas uzpildes stacija. Otrpus Ezermalas ielai uz Ķīšezera pusi atrodas Policijas akadēmijas un Aizsardzības akadēmijas korpusi, Rīgas Tehniskās universitātes Transporta un mašīnbūves fakultāte, kā arī vairāki veikali. Viskaļu ielas otrā pusē, austrumos no Rīgas TEC-1, atrodas AS "Sadales tīkls" ēka. Uz austrumiem no objekta aiz Viskaļu ielas atrodas rūpnieciska zona, kas ietver dažādas ražotnes, noliktavas u.c. ar saimniecisko darbību saistītus objektus.

Uz dienvidiem no ražotnes apmēram 30 m attālumā atrodas mazstāvu (privātmāju) apbūves zona, bet uz ziemeļaustrumiem apmēram 25 - 70 m atrodas daudzstāvu apbūve un sabiedriskā zona. Rīgas TEC-1 neatrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā, tai skaitā neskar Eiropas nozīmes aizsargājamās Natura 2000 objektus.

Atbilstoši Rīgas domes 20.12.2005. saistošo noteikumu Nr. 34 „Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi” (ar grozījumiem, kas īstenojami no 30.09.2013.) 15. pielikumam „Teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana” (*turpmāk – Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi*)³:

³ Rīgas teritorijas plānojums 2006.-2018. gadam. Saskaņā ar Rīgas domes 25.04.2018. lēmumu Nr. 1099 (prot. Nr.26, 86.§) Rīgas teritorijas plānojuma 2006.-2018. gadam darbības termiņš ir pagarināts līdz Rīgas teritorijas plānojuma līdz 2030.gadam īstenošanas uzsākšanai. Saskaņā ar portāla Valsts vienotā ģeotelpiskās informācijas portāla www.geolatvija.lv informāciju, uz doto brīdi jaunais Rīgas teritorijas plānojums, kas apstiprināts ar Rīgas

- 1) zemes gabals Viskaļu ielā 16, Rīgā (kadastra apzīmējums 0100 085 0076) atrodas „Tehniskās apbūves teritorijā (T)”
- 2) zemes gabals Viskaļu ielā 16, Rīgā (kadastra apzīmējums 0100 085 2053) atrodas daļēji:
 - „Tehniskās apbūves teritorijā (T)”
 - „Jauktas apbūves ar dzīvojamo funkciju teritorijā (J)”
 - „Ielu teritorijā (I)”
- 3) zemes gabals Viskaļu ielā 16 K, Rīgā (kadastra apzīmējums 0100 085 2054) atrodas daļēji:
 - „Jauktas apbūves ar dzīvojamo funkciju teritorijā (J)”
 - „Tehniskās apbūves teritorijā (T)”
 - „Apstādījumu un dabas teritorijā (A)”.

AS „Latvenergo” ražotnes TEC-1 piesārņojošā darbība – sadedzināšanas iekārtu ekspluatācija (Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu izpratnē – inženiertehniskās apgādes būve) saskaņā ar Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 13.3. apakšpunkta nosacījumiem – inženiertehniskās apgādes tīklu un būvju izvietošana ir atļautā izmantošana visās teritorijās. Papildus saskaņā ar Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 86. punktu paaugstinātas bīstamības objektam AS „Latvenergo” TEC-1 noteikta 100 m ierobežojumu zona. TEC-1 darbība nav pretrunā ar pašvaldības teritorijas plānojumā izvirzītajiem mērķiem un prasībām.

7. Lēmuma pieņemšanas procesā iesniegtie priekšlikumi:

7.1. valsts vai pašvaldību institūciju priekšlikumi

Dienesta 27.12.2024. novērtējums:

Dienestā ir saņemtas:

1. *Klimata un enerģētikas ministrijas 18.12.2024. vēstule Nr. 2-4/3290, kurā ir norādīts, ka ES ETS Latvijas sistēmā iekļautajām iekārtām, kurās tiek izmantota biogāze no dabas gāzes pārvades vai sadales sistēmas, atbilstoši Regulas 2018/2066 39.panta 4.punktam, biomasas frakciju izmantotajā gāzveida kurināmajā var apliecināt, izmantojot izcelsmes apliecinājumus. No 2023. gada 1. jūlija biogāzes izcelsmes apliecinājumu izdevējiestāde Latvijā ir AS "Conexus Baltic Grid", kuras izsniegtajos izcelsmes apliecinājumos ietverta atbilstība ilgtspējas kritērijiem, ja tāda tiek pieprasīta, kā arī atbilstoši Enerģētikas likumā noteiktajam, uzņēmums nodrošina savstarpēji savienotajā sistēmā ievadāmās gāzes uzskaiti un kvalitātes kontroli.*

Papildus Klimata un enerģētikas ministrijas vēstulē ir norādīts, ka “Izcelsmes apliecinājums ir elektronisks dokuments, kas norāda, ka gāze ražota no atjaunīgiem energoresursiem, savukārt ilgtspējas rādītāji ir ietverti ilgtspējas apliecinājumos jeb “proof of sustainability”. Latvijā nav noteikts papildu regulējums ilgtspējas apliecinājumiem, attiecīgi to aprīte notiek pēc ES Brīvprātīgo shēmu principiem (https://energy.ec.europa.eu/topics/renewable-energy/bioenergy/voluntary-schemes_en).

2. *Rīgas valstspilsētas pašvaldības Pilsētas attīstības departamenta 08.11.2024. vēstule Nr. DA-24-30997-nd, kurā ir sniegta informācija, ka Rīgas valstspilsētas pašvaldība ir izskatījusi Iesniegumu un papildus pievienotos dokumentus un informē, ka tai nav komentāru, papildus ieteikumu vai priekšlikumu grozījumu veikšanai AS “Latvenergo” TEC-1 SEG emisijas atļaujā Nr. RI20SG0017.*

Klimata un enerģētikas ministrijas sniegtais viedoklis tika ņemts vērā, veicot grozījumus SEG atļaujā Nr. RI20SG0017.

Dienesta 30.01.2023 novērtējums:

Dienestā ir saņemta Rīgas domes pilsētas attīstības departamenta 25.01.2023. vēstule Nr. DA-23-2165-nd par AS „Latvenergo” iesniegumu grozījumu veikšanai Atļaujā, kurā Rīgas

domes 15.12.2021. saistošajiem noteikumiem Nr. 103, ir spēkā, bet nav piemērojams.

domes pilsētas attīstības departaments norāda, ka tam nav komentāru vai priekšlikumu grozījumu veikšanai Atļaujā.

7.2. sabiedrības priekšlikumi

Saskaņā ar Atļaujas 30.01.2023. redakciju:

Priekšlikumi netika saņemti.

8. Iesniegumā norādītās informācijas novērtējums:

8.1. labāko pieejamo tehnisko paņēmieni izmantošana

Saskaņā ar Atļaujas 30.01.2023. redakciju:

Nozares labākie pieejamie tehniskie paņēmieni ir noteikti Eiropas Komisijas 30.11.2021. īstenošanas lēmumā (ES) 2021/2326 ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/75/ES pieņem secinājumus par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz lielām sadedzināšanas stacijām.

Operators sniedza šādu savas darbības izvērtējumu par atbilstību LPTP, t.sk.:

- 1) Nodrošināta kurināmā efektīva izmantošana un siltumenerģijas ražošana koģenerācijas režīmā.
- 2) AS "Latvenergo" regulāri tiek veikts vides monitorings. Ar tā palīdzību tiek uzraudzīti, mērīti un noteikti darbību rādītāji, kuri noteikti piesārņojošās darbībās, siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujās, un kuri var radīt ietekmi uz vidi. Juridiski saistošu monitoringa rezultātu iegūšanai tiek pieaicinātas akreditētas laboratorijas, papildus tam tehnoloģiskām vajadzībām tiek veiktas ekspresanalīzes, kuras veic TEC darbinieki.
- 3) Ūdens sildāmo katlu ŪK-1 un ŪK-2 dūmgāzu trakts aprīkots ar papildus O₂ un CO devējiem, kas nodrošina precīzāku degšanas procesa regulēšanu un optimālu NO_x un CO koncentrācijas uzturēšanu.
- 4) Iekārtas aprīkotas ar automātiskām degšanas procesa vadības iekārtām. Degšanas process tiek vadīts un kontrolēts automātiski. Tiek nodrošināti stabili degšanas apstākļi, nodrošinot noteiktas kvalitātes viena veida kurināmā izmantošanu.
- 5) 2017. gadā realizēts projekts "Dūmgāzu kondensācijas ekonomāizera uzstādīšana Rīgas TEC-1 ūdens sildkatlam KVGM-100 Nr.3". 2017. gadā ūdens sildāmā katla dūmenim uzstādīts pasīvais kondensācijas ekonomāizers ar jaudu līdz 10 MW. ŪK-3 aprīkošana ar aizplūstošo dūmgāzu ekonomāizeru ļauj paaugstināt stacijas kopējo efektivitāti un kurināmā izmantošanas lietderību, atgūstot latentu siltumu no sadegšanas produktiem, tādā veidā paaugstinot siltumtīklu atgaitas ūdens temperatūru pirms ūdenssildāmā katla.
- 6) Ēku energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumi (fasādes atjaunošana, siltināšana, apgaismojuma, ventilācijas un apkures sistēmu modernizācija), energovadība un kontrole (enerģijas patēriņa mērīšana, termoregulatoru uzstādīšana).
- 7) TEC-1 uzstādītie kombinētā cikla energobloki, kas atbilst LPTP prasībām, ļauj maksimāli izmantot koģenerāciju siltumenerģijas ražošanai. Kurināmais tiek izmantots efektīvi.

8.2. ieviestie un plānotie tīrākas ražošanas pasākumi

Saskaņā ar Atļaujas 30.01.2023. redakciju:

Saskaņā ar operatora sniegto informāciju, Rīgas TEC-1 ir ieviesta un tiek uzturēta Vides pārvaldības sistēma atbilstoši LVS EN ISO 14001 standartam, kas veicina vides aizsardzības prasību ievērošanu un uzraudzību TEC-1. Sistēma tiek uzturēta un pilnveidota.

Lai veicinātu un vadītu efektīvu resursu izmantošanu, AS "Latvenergo" Rīgas TEC-1 ieviesta, sertificēta un tiek uzturēta energopārvaldības sistēma atbilstoši standarta ISO 50001 prasībām.

TEC-1 realizēti vairāki projekti, kuru ietvaros ieviesti tīrākas ražošanas pasākumi. Piemēram, 2019. gadā, lai uzlabotu gāzes turbīnu rādītājus, tika apstiprināts kapitālieguldījumu projekts "TEC-1 gāzes turbīnu modernizācija", Projekts realizēts 2020. gadā, kā rezultātā TEC-1 uzstādītā elektriskā jauda no 144 MW palielinājās par 14 MW un šobrīd ir 158 MW. TEC-1 koģenerācijas bloka uzstādītā jauda nodefinēta darbam koģenerācijas režīmā pie ārējās temperatūras +15°C.

Kā vienu no galvenajiem projektiem var minēt TEC-1 3. ūdens sildkatla dūmenim uzstādīto

pasīvo kondensācijas ekonomaizeri ar maksimālo jaudu 10 MW.

No katlumājām ar aizejošām dūmgāzēm aizplūst siltums, kuru var daļēji atgūt, līdz ar to samazinot kurināmā patēriņu un paaugstinot katlumāju efektivitāti. Dūmgāzu kondensatori ļauj ne tikai paaugstināt katlumājas darbības efektivitāti. Kondensācijas ekonomaizeri paredzēti dūmgāzu siltuma utilizācijai, uzsildot siltumtīklu atgaitas ūdeni un atdzesējot aizejošās dūmgāzes zemāk par rasas punkta temperatūru, vienlaicīgi paaugstinot ūdens sildkatla rādītājus.

Lai sasniegtu lielāku dabas gāzes ietaupījumu un CO₂ emisiju samazinājumu, kā arī investīciju efektivitāti, līdz ar kondensācijas ekonomaizera uzstādīšanu primāri tiek noslogots katls, kas aprīkots ar dūmgāzu kondensatoru.

Siltumenerģijas patēriņu samazina, samazinot tā zudumus apkārtējā vidē. Tādēļ ir veikta cauruļvadu un pašu iekārtu siltumizolācija, kas dod 5-10% ekonomiju. Elektromotoriem tiek izmantoti frekvenču pārveidotāji, kas dod ap 50% elektroenerģijas ietaupījuma.

Pasākumi, kas samazina emisijas gaisā:

- ✓ ieviests gāzes – tvaika turbīnas kombinētais cikls ar siltuma reģenerāciju;
- ✓ pielietotas labākās kurināmā sadedzināšanas tehnoloģijas;
- ✓ uzstādīta automātiskās vadības sistēma, kurai jānodrošina efektīvs kurināmā patēriņš un piesārņojošo vielu emisijas samazināšana, organizējot precīzāku kurināmā padevi;
- ✓ pamatkurināmais ir dabas gāze, kas, salīdzinot ar citiem kurināmajiem, nesatur sēru un ir tīrākais kurināmā veids;
- ✓ ieviesta nepārtraukta emisiju kontrole, kas ļauj personālam analizēt iekārtu darbību un savlaicīgi veikt tehniskus un organizatoriskus pasākumus procesa uzlabošanai. Šāda kontrole dod iespēju uzreiz noteikt izmešu koncentrāciju (NO_x, CO₂, CO, O₂) dūmgāzēs un nekavējot veikt iekārtu automātisku ieregulēšanu, pēc iespējas zemāku emisiju koncentrāciju sasniegšanai.

TEC-1 uzstādītā automātiskās vadības sistēma nodrošina:

- ✓ efektīvu kurināmā patēriņu;
- ✓ piesārņojošo vielu emisiju samazināšanu, organizējot precīzāku kurināmā padevi;
- ✓ O₂, CO, CO₂, NO_x kontroli un vadīšanu – degšanas procesa optimizāciju.

8.3. resursu izmantošana (enerģija, kurināmais, izejvielas un palīgmateriāli)

Dienesta 27.12.2024. novērtējums:

AS „Latvenergo” iesniedza Dienestā iesniegumu grozījumu veikšanai SEG atļaujā Nr.RI20SG0018 sakarā ar plānoto biogāzes, kā kurināmā izmantošanu iekārtā TEC-1, ko iesūknē vienotajā dabas gāzes tīklā, gāzes izcelsmes apliecināšanai, izmantojot izcelsmes apliecinājumus Direktīvas (ES) 2018/2001 par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu 2.panta 12.punkta izpratnē.

AS „Latvenergo” Iekārta TEC-1 klasificējama, kā B kategorijas iekārta, kur vidējās verificētās gada emisijas tirdzniecības periodā, kas bija tieši pirms pašreizējā tirdzniecības perioda, ir lielākas par 50 000 t CO₂ un vienādas vai mazākas par 500 000 t CO₂, neskaitot no biomasas iegūto CO₂ un pirms pārvietotā CO₂ atņemšanas.

Iekārtai ir divu kategoriju avotu plūsmas, kas atbilstoši Regulas 2018/2066 19.panta 3.punktam kvalificētas, ka:

- liela (nozīmīga) avotu plūsma - dabas gāzes (ar biogāzes frakciju) sadedzināšanas gadījumā;
- liela (nozīmīga) avotu plūsma – dīzeļdegvielas (avārijas kurināmā) sadedzināšanas gadījumā.

Monitoringa plānā emisijas apjoma noteikšanai izvēlēta uz aprēķiniem balstīta metodoloģija.

CO₂ emisijas no sadedzināšanas procesiem tiks aprēķinātas atkarībā no patērētā kurināmā daudzuma.

Sakarā ar plānoto biogāzes (kā biomasas) frakcijas noteikšanu dabas gāzē, uz šo brīdi Iekārta TEC-1 kategorijas nemainās, kā arī dabas gāzes un dīzeļdegvielas plūsmu klasifikācijas nemainās.

Atbilstoši Operatora Iesniegumā norādītajām, biomasas frakcijas noteikšanai piemērotais līmenis – 1 pakāpe, biomasas frakcijas noteikšana tiks veikta, izmantojot ekvivalenta enerģijas satura biogāzes iegādes pavaddokumentus, kas tiks iegādāti no vienotās dabas gāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora.

ES emisiju tirdzniecības sistēmas ietvaros atjaunīgo energoresursu gāzēm, kas pilnībā atbilst ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījumu kritērijiem, ja tādi attiecināmi un konkrēto kurināmo/degvielu, oglekļa dioksīda emisiju faktors ir “0”, neatkarīgi no tā, kāds siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījums tiek uzrādīts ilgtspējas apliecinājumā. Tādējādi, lai biogāzes frakciju uzskaitītu par nulles faktora biomasas frakciju atbilstoši Regulai 2018/2066 definējumam, biogāzei jāatbilst Direktīvas (ES) 2018/2001 29. panta 2.–7. punktā un 10. punktā noteiktajiem ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju aiztaupījuma kritērijiem. Minētajai informācijai jābūt ietvertajai ilgtspējas apliecinājumos.

Saskaņā ar Atļaujas 30.01.2023. redakciju:

Kā kurināmo AS „Latvenergo” TEC-1 ražotne izmanto dabasgāzi un, lai nodrošinātu iekārtu darbību dabas gāzes piegādes pārtraukšanas gadījumā, kā alternatīvu kurināmo ūdens sildkatlu un tvaika palīgkatla darbināšanai paredzēts izmantot dīzeļdegvielu.

Saskaņā ar operatora sniegto informāciju kurināmā patēriņš atkarīgs no TEC-1 darbības scenārija (ir paredzēti 3 scenāriji). Darbības scenāriji izstrādāti izvērtējot visas iespējamās situācijas TEC-1 darbības nodrošināšanai, tajā skaitā situāciju, kad valstī iespējama ierobežota dabas gāzes piegāde. Lai nodrošinātu siltumapgādi Rīgas iedzīvotājiem un lai nodrošinātu siltumapgādi ar pietiekamu turpgaitas temperatūru, lai novērstu siltumtrašu aizsalšanu arī lielākajā ziemas salā, AS "Latvenergo" ir paredzējusi un izvērtējusi vairākus TEC-1 darbības scenārijus, tajā skaitā dažādos krīzes līmeņos, paredzot daļēju un pilnīgi pāreju uz alternatīvo kurināmo – dīzeļdegvielu.

Kurināmā patēriņš gadā tiek plānots atbilstoši AS "Rīgas Siltums" pieprasījumam un noslēgtā līguma nosacījumiem un attiecīgi saražotajam elektroenerģijas daudzumam. Plānotais dabas gāzes patēriņš līdz 289000 tūkst.m³/gadā, dīzeļdegvielas patēriņš – līdz 81121 t/gadā.

Dabasgāzi TEC-1 piegādā AS “Gaso” pa gāzes vadu.

Saskaņā ar operatora Iesniegumu A kategorijas atļaujas pārskatīšanai, dīzeļdegvielu Rīgas TEC-1 piegādā ar autocisternām, kuru tilpums 30 – 40 m³. Dīzeļdegvielas izliešanai no autocisternas, blakus dīzeļdegvielas uzglabāšanas rezervuāra laukumam izvietota speciāla autocisternu izliešanas vieta. Autocisternu izliešanas vieta aprīkota ar divām tipizmēra izliešanas ierīcēm DN100 un DN65, kur autocisternu var pieslēgt atkarībā no tās izliešanas caurules specifikas. Dīzeļdegvielas pārsūkņēšanai var lietot autocisternai uzstādīto sūkni vai dīzeļdegvielas pārsūkņēšanas sistēmā esošo sūkni, kura ražība ir 11.3 kg/s. Dīzeļdegvielas pārsūkņēšanas sistēmā esošo sūkni iespējams ieslēgt un atslēgt pie paša sūkņa vai no ūdens sildkatlu mājas paneļa. Dīzeļdegvielas uzglabāšanai TEC-1 teritorijā, monolīta betona apvalņojumā izvietots viens vertikāls tērauda rezervuārs ar tilpumu 5000 m³.

Atbilstoši Regulas 2018/2066 19.panta 2.punkta b) apakšpunktam AS „Latvenergo” TEC-1 klasificējama kā **B kategorijas iekārta**, kur vidējās verificētās gada emisijas tirdzniecības periodā, kas bija tieši pirms pašreizējā tirdzniecības perioda, ir lielākas par 50 000 t CO₂ un vienādas vai mazākas par 500 000 t CO₂, neskaitot no biomasas iegūto CO₂ un pirms pārvietotā CO₂ atņemšanas.

Iekārtai ir divu kategoriju avotu plūsmas, ko AS „Latvenergo” atbilstoši Regulas 2018/2066 19.panta 3.punktam kvalificēja, ka:

- **liela (nozīmīga) avotu plūsma** - dabas gāzes sadedzināšanas gadījumā;
- **liela (nozīmīga) avotu plūsma** – dīzeļdegvielas (alternatīvā kurināmā) sadedzināšanas gadījumā.

Monitoringa plānā emisijas apjoma noteikšanai izvēlēta uz aprēķiniem balstīta metodoloģija.

CO₂ emisijas no sadedzināšanas procesiem tiks aprēķinātas atkarībā no patērētā kurināmā daudzuma. Citu izejvielu un materiālu, kuru izmantošana radītu CO₂ emisiju TEC-1 nav.

Saskaņā ar operatora sniegto informāciju **CO₂ aprēķins avota plūsmai dabas gāze**, cits gāzveida kurināmais, plūsma – liela, **4. pakāpe** (maksimālā pieļaujamā nenoteiktība avota plūsmas noteikšanai $\pm 1.5\%$).

Izmantotās dabas gāzes apjoms tiek noteikts nepārtraukti mērot ar skaitītājiem, kas atrodas TEC-1 dabas gāzes pieņemšanas stacijā.

Saskaņā ar Sadales sistēmas pakalpojuma līgumu, starp AS "Latvenergo" un dabas gāzes sadales sistēmas operatoru (SSO), ir noteikta kārtība, kādā notiek AS "Latvenergo" TEC-1 saņemtās dabas gāzes uzskaitē, mērījumu uzraudzība, datu pieejamība un informēšana.

Informācijai par dabas gāzes siltumspēju tiek izmantoti AS "Gaso" vietnē <https://www.gaso.lv/siltumspeju-zona> ikdienas publicētie dati attiecīgajai administratīvajai teritorijai, kurās atrodas katrai zonai piekritošie dabas gāzes gazificētie objekti. TEC-1 atrodas Rīgas siltumspējas zonā. Katru mēnesi atbilstoši dabas gāzes skaitītāju rādījumiem tiek sastādīts Dabas gāzes piegādes–saņemšanas akts par mēnesī patērēto dabas gāzes apjomu, kuru paraksta AS "Latvenergo" un SSO pārstāvji. Akta forma noteikta MK 07.02.2017. noteikumos Nr. 78 „Dabas gāzes tirdzniecības un lietošanas noteikumi” (*turpmāk – Noteikumi Nr. 78*). Atbilstoši aktiem AS "Latvenergo" tiek sagatavotas ikmēneša, ceturkšņa un gada atskaite – forma Nr.1 "Dati par termoelektrostaciju darbu".

Par dabas gāzes iegādi tiek slēgti tirdzniecības līgumi. Noslēgto līgumu skaits un tirdzniecības partneri var mainīties atkarībā no situācijas gāzes tirgū. Ir noslēgti tirdzniecības līgumi, piemēram, ar AS "Latvijas gāze", "Lietuvos duju tiekimas" UAB (Lietuva), UAB ACHEMA GAS TRADE un citiem. Dabas gāzes tirgotājs tiek izvēlēts atbilstoši AS "Latvenergo" noteiktai procedūrai.

Dabas gāzes kvalitātes kontrole:

Lai precīzi aprēķinātu Latvijas dabas gāzes lietotājiem pārvadītās dabas gāzes uzskaiti enerģijas mērvienībās (kWh/m³) AS "Conexus Baltic Grid" 2017. gadā gāzes vadu būtiskākajos mezglos – gāzes regulēšanas stacijās (GRS), t.sk. Rīga-1, Rīga-3 un GRS Ziemeļi, no kurām tiek padota dabas gāze, arī TEC-1, uzstādīja dabas gāzes hromotogrāfus. Uzstādīto hromotogrāfu nepārtraukto mērījumu dati tiek izmantoti, lai noteiktu gāzes sadales sistēmas operatoram padotās gāzes daudzumu enerģijas vienībās saskaņā ar Noteikumiem Nr. 78 Lietotāja norēķiniem ar dabas gāzes Tirgotāju par patērēto dabasgāzi, kā arī saņemtajiem sadales sistēmas pakalpojumiem.

Pamatojoties uz dabas gāzes sastāva un siltumspējas stabilitāti pēdējos 3 gados, atbilstoši Regulas 2018/2066 31.panta 4.punktam, ir iespējams, ka kurināmā siltumspējas un emisijas faktora noteikšanai varētu piemērot tos pašus līmeņus kā standartdegvielai, ar nosacījumu, ka operators vismaz ik pēc trim gadiem iesniedz pierādījumus, ka šo pēdējo trīs gadu laikā attiecībā uz norādīto siltumspējas vērtību ir ievērots 1 % intervāls.

Dienesta 30.01.2023. izvērtējums:

Operators ir iesniedzis dabas gāzes siltumspējas salīdzināšanas protokolus par 2019, 2020 un 2021. gadiem.

Dabas gāzes siltumspējas hromatogrāfiskās analīzes paplašinātā nenoteiktība - standartnenoteiktība, kas reizināta ar pārklāšanās koeficientu $k=2$, kura pie normālsadalījuma atbilst 95% pārklāšanās varbūtībai. Vidēja standartnovirze 2019.gadā bija 0,34 %, 2020.gadā - 0,23 % un 2021.gadā šis rādītājs bija 0,43 %, t.i., iekļaujas 1% robežās.

Nemot vērā minēto Dienests Atļaujā izvirza nosacījumu vismaz ik pēc trim gadiem sniegt Dienestā pierādījumus, ka šo pēdējo trīs gadu laikā attiecībā uz norādīto siltumspējas vērtību ir ievērots 1 % intervāls.

Nemot vērā minēto, monitoringa plānā varētu noteikt 2a pakāpi– koeficients, ko dalībvalsts izmanto savā valsts emisiju uzskaitē, kuru iesniedz Apvienoto nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām sekretariātam. Ja 2a pakāpes siltumspējas vērtība neatšķiras

no dabas gāzes piegādātāja vērtības vairāk par 1%, tad praktiski gada emisiju aprēķinam būtu piemērojama precīzāka AS "Gaso" noteiktā vidējā svērtā siltumspējas vērtība, kas noteikta Rīgas siltumspējas zonā, t.i., 2b pakāpe. AS "Latvenergo" aprēķinos un ziņošanai izmanto AS "Gaso" noteikto vidējo svērtu siltumspējas vērtību, kas arī tiek izmantota AS "Latvenergo" uzskaites datos un norēķinos ar dabas gāzes piegādātāju.

Lai novērtētu un salīdzinātu dabas gāzes informāciju par dabas gāzes sastāvu, blīvumu un siltumspēju, katru gadu tiek sagatavots un apstiprināts dabas gāzes un kurināmā kvalitātes kontroles analīžu grafiks. AS "Latvenergo" Vides un darba aizsardzības funkcijas Testēšanas centrs, kas akreditēts atbilstoši LVS ISO IEC 17025 prasībām (LATAK -T-146) un periodiski (1reizi nedēļā) atbilstoši standartiem LVS EN ISO 6974-3 un LVS EN ISO 6976 veic dabas gāzes sastāva, blīvuma un siltumspējas noteikšanu. TEC-1 dabas gāzes noņemšanas vieta ir gāzes turbīnu pievadā.

Akreditētās laboratorijas noteiktā siltumspēja tiek izmantota, lai salīdzinātu dabas gāzes sistēmas operatora sniegto informāciju, jo norēķinos atbilstoši Noteikumiem Nr. 78, tiek izmantota dabas gāzes sadales sistēmas operatora (SSO) informācija par dabas gāzes siltumspēju. AS "Latvenergo" TEC-1 attiecībā uz siltumspējas noteikšanu piemēro pakāpi atbilstoši Regulas 2018/2066. II pielikumā noteiktajai 3. pakāpei, veicot dabas gāzes siltumspējas noteikšanu akreditētā laboratorijā atbilstoši Regulas 2018/2016 VII pielikuma nosacījumiem attiecībā uz analīžu minimālo biežumu dabas gāzei – vismaz 1 reizi nedēļā. AS "Latvenergo" piederošajā akreditētajā laboratorijā noteikto siltumspēju ir iespējams izmantot salīdzināšanai un kontrolei, kā arī CO₂ aprēķinam un ziņošanai.

Dabas gāzes emisijas faktoram tiek piemērota 2a pakāpe atbilstoši Regulas 2018/2066 31. panta 1. punktam, jo aprēķinos tiek izmantota vērtība, ko Latvija izmanto siltumnīcefekta gāzu emisijas vienību inventarizācijas ziņojumā. Emisijas faktora noteikšanai tiek izmantots gāzes oglekļa saturs, kuru emisijas koeficienta noteikšanai nosaka AS "Conexus Baltic Grid" un AS "Gaso", t.i., gāzes piegādātājs. Ņemot vērā, ka dabas gāzes kvalitāte tiek regulāri noteikta akreditētā laboratorijā un salīdzināta ar dabas gāzes piegādātāja datiem, un atšķirība ir zemāka par 1%, kā arī dabas gāzes pārvades un sadales sistēmā ievadāmās un transportējamās aizvietotājgāzes kvalitātes raksturlielumi noteikti Noteikumos Nr. 78, tad salīdzinot dabas gāzes siltumspēju, tiek kontrolēts arī dabas gāzes sastāvs. Atbilstoši regulas 2018/2066 41. panta 1.punktam monitoringa plānā TEC-1 kā B kategorijas iekārtai tiek piemērota 1 līmeni zemāka pakāpe, t. i., **2a pakāpe**.

CO₂ aprēķins avota plūsmai dīzeļdegviela, komerciālais standarta kurināmais – lielas plūsmas avots, **4. pakāpe** (maksimālā pieļaujamā nenoteiktība avota plūsmas noteikšanai ±1.5%).

Piegādātās dīzeļdegvielas daudzumu nosaka ar tilpuma un masas metodi. Ja pieņemšanas laikā noteiktā faktiskā neto masa un pavadzīmē norādītā masa atšķiras ne vairāk, kā nosaka pieņemšanas laikā izmantojamā metode vai tehnisko līdzekļu pieļaujamā kļūda maksimālo vērtību robežās, kurināmo pieņem ar daudzumu, kas norādīts piegādātāja pavadzīmē. Informāciju par saņemto dīzeļdegvielu fiksē dīzeļdegvielas pieņemšanas veidlapā. Pārskata periodā (mēnesī) sadedzināto dīzeļdegvielas daudzumu nosaka novērtējot kurināmā atlikumus, veicot šķidrā kurināmā ikmēneša inventarizāciju tvertnē, izmantojot verificētu mērlenti. Dīzeļdegvielas inventarizācijas procesā tiek pielietota mērlente ar atsvaru, kuru mehāniski iegremdē dīzeļdegvielas tvertnēs un nosaka degvielas līmeni milimetros. Lai noteiktu un apstiprinātu kurināmā atlikumu uz nākošā mēneša pirmo datumu tiek sastādīts inventarizācijas akts. Dīzeļdegvielas bilances dati tiek ievadīti atskaites formā Nr.1 "Dati par elektrostaciju darbu". Atbilstoši formas datiem tiek aprēķināta ikmēneša CO₂ emisija.

Dīzeļdegvielas kvalitātes kontrole

Dīzeļdegvielas neto siltumietilpības kontrolei, AS "Latvenergo" Vides un darba aizsardzības tehniskais centrs nosaka atbilstoši standartam DIN 51900-1:2000 DIN 51900-3:2005. Dīzeļdegvielas siltumspējas noteikšana notiek saskaņā ar gada kurināmā kvalitātes kontroles

analīžu grafiku, ko apstiprina Vides un darba aizsardzības direktore. Laboratorijā iegūtie dati CO2 emisijas aprēķinā netiek izmantoti.

Atbilstoši kurināmā kontroles grafikam AS "Latvenergo" Vides un darba aizsardzības funkcijas Testēšanas centra ķīmijas laboratorija nosaka dīzeļdegvielas neto siltumietilpību, ko nosaka atbilstoši standartam DIN 51900. Laboratorijas dati emisijas aprēķinā netiek izmantoti. Tie tiek izmantoti zemākās siltumspējas ziņošanai piemērotās vērtības kontrolei.

Kurināma zemākais sadegšanas siltuma faktors

Dabas gāzei – **2b pakāpe**, aprēķinos un ziņošanai izmanto AS "Gaso" noteikto vidējo svērto siltumspējas vērtību.

Dīzeļdegvielai – **2a pakāpe**, vērtība, ko Latvija izmanto siltumnīcefekta gāzu emisijas vienību inventarizācijas ziņojumā (<https://videscentrs.lv/gmc.lv/>).

Emisijas faktors

Dabas gāzei – **2a pakāpe**, vērtība, ko Latvija izmanto siltumnīcefekta gāzu emisijas vienību inventarizācijas ziņojumā (<https://videscentrs.lv/gmc.lv/>).

Dīzeļdegvielai – **2a pakāpe**, vērtība ko Latvija izmanto siltumnīcefekta gāzu emisijas vienību inventarizācijas ziņojumā (<https://videscentrs.lv/gmc.lv/>).

Oksidācijas faktors

Dabas gāzei – **1 pakāpe**, vērtība, ko Latvija izmanto siltumnīcefekta gāzu emisijas vienību inventarizācijas ziņojumā (<https://videscentrs.lv/gmc.lv/>).

Dīzeļdegvielai – **1 pakāpe**, vērtība, ko Latvija izmanto siltumnīcefekta gāzu emisijas vienību inventarizācijas ziņojumā (<https://videscentrs.lv/gmc.lv/>).

8.4. informācija par reģistrāciju vides pārvaldības un audita sistēmas reģistrā

Uzņēmumi nav reģistrēti Eiropas Savienības Vides pārvaldības un audita sistēmas reģistrā (EMAS).

C sadaļa

Atļaujas nosacījumi

9. Iekārtu saraksts, uz kurām attiecas šī atļauja

Atļaujas nosacījumi attiecas uz sekojošām AS “Latvenergo” Rīgas TEC-1 sadedzināšanas iekārtām:

Nr. p.k.	Emisijas avota apzīmējums	Tehnoloģiskās iekārtas nosaukums (emisijas avota apraksts)	Ražošanas jauda (nominālā siltuma jauda MW)	Tehnoloģiskās iekārtas darbības uzsākšanas datums	Emisijas punkta apzīmējums	Avota plūsmas nosaukums/tips
Koģenerācijas dubultbloks:						
1.	S1	Kombinētā cikla gāzes turbīna SGT-800 Nr.1 ar utilizācijas katlu un tvaika turbīnu ⁴ .	Katras gāzes turbīnas elektriskā jauda 51 MW, tvaika turbīnas elektriskā jauda 56 MW.	01.11.2005.	EP1	Dabas gāze – degšana: cits gāzveida un šķidrās kurināmais
2.	S2	Kombinētā cikla gāzes turbīna SGT-800 Nr.2 ar utilizācijas katlu un tvaika turbīnu ³ .	Kopējā koģenerācijas dubultbloka elektriskā jauda 158 MW, kopējā nominālā siltuma jauda 145 MW.	01.11.2005.	EP2	
3.	S3	Tvaika palīgkatls VEA Univex 120PDH-20	7,86	01.11.2005.	EP1	Dabas gāze – degšana: cits gāzveida un šķidrās kurināmais; Dīzeļdegviela - degšana: komerciālais standartkurināmais
4.	S4	Ūdens sildkatls KVGM-100 (ŪK-1)	116	01.11.2005.	EP3	
5.	S5	Ūdens sildkatls KVGM-100 (ŪK-2)	116	01.11.2005.	EP4	
6.	S6	Ūdens sildkatls KVGM-100 (ŪK-3)	116	08.06.2010.	EP5	

10. Nosacījumi iekārtu darbībai

- AS „Latvenergo” TEC-1 sadedzināšanas iekārtas ekspluatēt atbilstoši izstrādātajām instrukcijām un normatīvo aktu prasībām, uzturēt sadedzināšanas procesus optimālā režīmā.
- Sadedzināšanas iekārtas ekspluatēt, lai izplūdes gāzēs netiek pārsniegtas normatīvajos aktos par kārtību, kādā novērš, ierobežo un kontrolē gaisu piesārņojošo vielu emisiju no sadedzināšanas iekārtām noteiktās emisijas robežvērtības.
- Atbilstoši MK 13.11.2012. noteikumu Nr.769 „Noteikumi par stacionāro tehnoloģisko iekārtu dalību Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā” 46.punktam Dienests pieņem lēmumu par operatoram izsniegtās atļaujas atcelšanu, ja:
 - tā konstatē, ka iekārta ir beigusi savu darbību;
 - saskaņā ar operatora iesniegumu attiecīgā iekārta vairs neveic nevienu no likuma „Par piesārņojumu” 2.pielikumā minētajām darbībām;
 - operators ir sniedzis nepatiesu vai maldinošu informāciju vai neievēro atļaujā minētos nosacījumus;
 - operators nav iesniedzis informāciju par iekārtas darbības būtiskām izmaiņām saskaņā ar minēto noteikumu 33.punktu;
 - operatoram izsniegtā A kategorijas piesārņojošās darbības atļauja ir atcelta vai saskaņā ar Administratīvā procesa likumu ir zaudējusi spēku.

⁴ TEC-1 ražotnē esošā tvaika turbīna SST-700 (MP24DH) ar elektrisko jaudu 56 MW pieslēgta gan 1. koģenerācijas bloka, gan 2. koģenerācijas bloka katla utilizatoriem.

11. Nosacījumi resursu izmantošanai iekārtās – enerģija (siltumenerģija un elektroenerģija), kurināmais, izejvielas (arī siltumenerģija un elektroenerģija, kas izmantota kā izejviela ražošanā) un palīgmateriāli.

Enerģija

Racionāli izmantot enerģiju, novērst vai, ja tas nav iespējams, samazināt neatjaunojamo dabas resursu izmantošanu.

Kurināmais, izejvielas un palīgmateriāli

1. Kā kurināmo izmantot dabasgāzi un dīzeļdegvielu (saskaņā ar noslēgto līgumu ar tās piegādātāju).
2. Kurināmā patēriņa uzskaiti veikt atbilstoši uzņēmuma izstrādātajiem procedūrām, kas saistītas ar datu plūsmas darbībām un kontroles darbībām, un kas noteiktas saskaņā ar Regulu 2018/2066.
3. Nodrošināt, lai monitoringa aprakstā norādītā mērierīce būtu kalibrēta, noregulēta un regulāri pārbaudīta, atbilstoši normatīvajiem aktiem par valsts metroloģiskai kontrolei pakļauto mērīšanas līdzekļu sarakstu.
4. Lai pamatotu noteikto līmeņu izmantošanu, kas paredzēti komerciālajai standartdegvielai, vismaz ik pēc trim gadiem (sakot ar 2024.gadu) sniegt Dienestā pierādījumus, ka šo pēdējo trīs gadu laikā attiecībā uz norādīto siltumspējas vērtību ir ievērots 1 % intervāls.
5. Biogāzes, kas tiek ievadīta kopējā dabas gāzes vienotās pārvades un uzglabāšanas sistēmas, proti, nulles faktora frakcijas noteikšanai izmantot ekvivalenta enerģijas satura biogāzes iegādes pavaddokumentus, kas tiks iegādāti no dabas gāzes vienotās pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora (AS “Conexus Baltic Grid”) atbilstoši Enerģētikas likumā noteiktajām prasībām (*papildināts 27.12.2024*).
6. Operatoram Dienestā sniegt pietiekamus pierādījumus, ka:
 - a) viens un tas pats biogāzes daudzums netiek uzskaitīts divkārti un, konkrētāk, neviens cits neapgalvo, ka izmantotu iegādāto biogāzes daudzumu, arī ar izcelsmes apliecinājumu;
 - b) operators un biogāzes ražotājs ir pieslēgti vienam un tam pašam gāzes tīklam. (*papildināts 27.12.2024*).
7. Dienestam sniegt izsekojamu informāciju, ka enerģijas satura biogāzes iegādes pavaddokumentos sniegtie dati par nulles faktora biomasas frakciju ļauj izsekot biogāzes pārvadei. Atbilstību šim punktam var uzskatīt par pierādītu tad, ja operators iesniedz pierādījumus par tāda biogāzes daudzuma iegādi, kas saistīts ar attiecīga daudzuma anulēšanu Eiropas Savienības (ES) datubāzē, kura izveidota saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/2001 31.a pantu, vai valsts datubāzē, kuru dalībvalsts izveidojusi saskaņā ar minētās Direktīvas 31.a panta 5. punktu. (*papildināts 27.12.2024*)

12. Nosacījumi iekārtā veikto emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu darbību un to radīto emisiju monitoringam saskaņā ar šīs atļaujas 1.pielikumā pievienoto monitoringa plānu:

Siltumnīcefekta gāzu monitoringu nodrošināt saskaņā ar iekārtas monitoringa plānā ietvertajiem datiem (1.pielikums).

12.1. darbības datu monitorings (saskaņā ar monitoringa plānu)

1. Darbības datus izsaka kā patērētā kurināmā neto enerģijas saturu (TJ) pārskata perioda laikā un aprēķina pēc šādas formulas:

Dabas gāzei:

$$\text{Darbības dati [TJ]} = \text{patērētais kurināmais [1000 Nm}^3\text{]} \times \text{kurināmā zemākais sadegšanas siltuma faktors [GJ/1000 Nm}^3\text{]} \times 10^{-3}$$

Dīzeļdegvielai:

$$\text{Darbības dati [TJ]} = \text{patērētais kurināmais [t]} \times \text{kurināmā zemākais sadegšanas siltuma faktors [TJ/t]}$$

2. Kurināmā zemākā sadegšanas siltuma faktoru izmantot: dabas gāzei - AS "Gaso" noteikto siltumspējas vērtību; dīzeļdegvielai - attiecīgā gada emisijas faktoru, ko izmanto valsts siltumnīcefekta gāzu emisijas vienību inventarizācijā (<https://videscentrs.lv/mc.lv/>).

12.2. emisiju noteikšanas metode un noteikšanā izmantotie parametri

1. CO₂ daudzumu noteikt saskaņā ar standarta uz aprēķiniem balstīto metodoloģiju.
2. Sadedzināšanas emisijas aprēķināt katrai avota plūsmai, reizinot darbības datus, kas ir sadedzinātā kurināmā daudzums, izteikts teradžoulos, pamatojoties uz zemāko siltumspēju, ar atbilstošo emisijas faktoru, kas izteikts kā CO₂ tonnas uz teradžoulu (t CO₂/TJ) un atbilst zemākās siltumspējas izmantošanai, un ar atbilstošo oksidācijas koeficientu, izmantojot formulu:

$$CO_2 \text{ emisijas} = \text{darbības dati [TJ]} \times \text{emisijas faktors [t CO}_2\text{/TJ]} \times \text{oksidācijas faktors}$$

3. Emisijas aprēķinā ietvertajam emisijas faktoram un oksidācijas faktoram pielietot vērtības, ko izmanto valsts siltumnīcefekta gāzu emisijas vienību inventarizācijā (<https://videscentrs.lv/mc.lv/>).
4. Dabas gāzei, atskaitot nulles faktora biomasas frakciju, kas tiek pamatota ar gāzes izcelsmes apliecinājumiem. Biogāzei un fosilajai dabas gāzei ir vienāds ķīmiskais sastāvs (galvenokārt, sastāv no metāna), tādēļ ir pamatoti izmantot enerģijas daļas vērtības, lai noteiktu biomasas daļu.

$$CO_2 \text{ emisijas (t)} = \text{darbības dati [TJ]} \times \text{emisijas faktors [t CO}_2\text{/TJ]} \times \text{oksidācijas faktors} \times (1 - BF)$$

$$CO_2 (t) = (B \times Qz^d) [TJ] \times Eco_2 [tCO_2/TJ] \times p \times (1 - BF),$$

kur

B – dabas gāzes patēriņš (1000000 m³),

Qz^d – kurināmā zemākais sadegšanas siltums (TJ/1000000 m³),

Eco₂ – CO₂ emisijas faktors (t CO₂/TJ),

BF – kurināmā (dabas gāzes) biomasas frakcijas daļa,

p – oksidācijas faktors.

$$BF = BFq / Bq,$$

kur

BFq – izmantotās biogāzes siltumenerģijas daudzums (TJ)

Bq – kopējais ar kurināmo ievadītais siltuma daudzums ($Bq = B \times Qz^d$) (TJ)

$$BFq = BF_{MWh} \times 0.0036$$

kur

BF_{MWh} – ar izmantotajiem (norakstītajiem) izcelsmes apliecinājumiem pamatotais biogāzes daudzumu megavattstundās (MWh).

12.3. monitoringā un ziņošanā izmantoto datu plūsma un kontrole.

1. SEG emisijas monitoringā un ziņošanā izmantojamo datu plūsmu un kontroli veikt izmantojot šīs atļaujas 1.pielikumā pievienoto monitoringa plānā norādītos pasākumus.
2. Veicot turpmāko monitoringu un ziņošanu, ievērot uzlabojumu ieteikumus, kas iekļauti verifikācijas ziņojumos.

13. Nosacījumi paraugu ņemšanai, ja aprēķina faktori tiek noteikti, izmantojot analīzes saskaņā ar šīs atļaujas 2.pielikumā pievienoto paraugu ņemšanas plānu.

Neattiecas uz iekārtu.

14. Nosacījumi vides valsts inspektoru regulārajām kontrolēm

Pārbaudes laikā nodrošināt vides valsts inspektoriem netraucēti pārbaudīt atļaujā izvirzīto nosacījumu un spēkā esošo ārējo normatīvo aktu noteikto prasību, kas attiecas uz iekārtas piesārņojošo darbību, izpildi, brīvu pieeju atļaujā paredzētajiem datu reģistrācijas žurnāliem,

brīvu pieeju uzņēmuma piesārņojošo darbību reglamentējošiem dokumentiem, uzrādot to oriģinālus, kā arī uzņēmuma atbildīgo amatpersonu klātbūtni.

D sadaļa

Operatora saistību pildīšanas nosacījumi

15. Nosacījumi ikgadējiem emisiju ziņojumiem:

15.1. Emisiju ziņojumu sagatavošanas un verificēšanas nosacījumi

1. Iekārtas operatoram emisiju ziņojumu un darbības līmeņa ziņojumu sagatavot elektroniskā formā, izmantojot attiecīgas veidlapas.
2. Atbilstoši Regulas 2018/2066 72.panta 2.punktā noteiktajam visus mainīgos lielumus, ko izmanto emisiju aprēķināšanai, noapaļo tā, lai ietvertu visus ciparus, kas nozīmīgi emisiju aprēķināšanas un ziņošanas vajadzībām.
3. Emisiju ziņojumā neveikt emisiju aprēķinā izmantoto datu un starprezultātu noapaļošanu, bet ***noapaļot tikai gala rezultātu – gada kopējo emisiju apjomu*** (tonnās).
4. Emisiju ziņojumu un darbības līmeņa ziņojumu iesniegt verificēšanai un verificācijas ziņojuma sagatavošanai akreditētai kompetentai, neatkarīgai atbilstības novērtēšanas institūcijai.
5. Nodrošināt, ka verificētajam ir piekļuve jebkuram ražošanas objektam, iekārtai un jebkurai informācijai, kas ir nepieciešama verificācijas veikšanai.
6. Nodrošināt, ka emisiju ziņojumā iekļautie dati sakrīt ar informāciju, ko operators ir ***sniedzis ikgadējā statistiskajā pārskatā par gaisa aizsardzību***, saskaņā ar normatīvajiem aktiem par prasībām attiecībā uz vides monitoringu un tā veikšanas kārtību, un Centrālajai statistikas pārvaldei saskaņā ar normatīvajiem aktiem par valsts statistiku.
7. Ja verificācijas ziņojums satur nenovērstas neatbilstības vai uzlabojumu, operatoram iesniegt ziņojumu Dienestā ***līdz 30.jūnijam*** gadā, kad verificētais sniedza minēto verificācijas ziņojumu. Šajā ziņojumā jāapraksta, kā un kad operators ir novērsis vai plāno novērst verificētāja atklātās neatbilstības un īstenot ieteiktos uzlabojumus, vai sniedz pamatojumu tam, ka verificācijas ziņojumā iekļauto ieteikumu izpilde operatora izmantoto monitoringa metodoloģiju neuzlabotu, kā arī, ja ieteikumu izpilde radīs nesamērīgas izmaksas, iesniedz pierādījumus par šo izmaksu nesamērīgumu.
8. Dokumentēt un arhivēt informāciju par monitoringa veikšanu un iegūtajiem rezultātiem. Šādu informāciju par emisijas monitoringa veikšanu un iegūtajiem rezultātiem saglabāt vismaz **10 (desmit) gadus**.

15.2. Emisiju ziņojumu iesniegšanas kārtība

1. ***Katru gadu līdz 15.martam*** atbilstoši normatīvo aktu prasībām iesniegt Dienestā emisijas ziņojumu (norādot, kura emisiju ziņojumā iekļautā informācija klasificējama kā komercnoslēpums), darbības līmeņa ziņojumu (par iepriekšējo divu gadu darbības līmeņiem) un verificācijas ziņojumus emisiju ziņojumam un darbības līmeņa ziņojumam.
2. **45 darbdienu** laikā operatoram jāiesniedz Dienestā emisiju ziņojumu un verificācijas ziņojumu, ja stājies spēkā Dienesta lēmums par atļaujas atcelšanu, veikta operatora reorganizācija/maiņa, veikta operatora likvidācija vai iekārta pārtraukusi darbību.

15.3. Emisiju ziņojumu izvērtēšanas nosacījumi

Dienests izvērtē operatora iesniegto emisiju ziņojumu un verificācijas ziņojumu saskaņā ar normatīvajos aktos par stacionāro tehnoloģisko iekārtu dalību Eiropas Savienības emisiju kvotu tirdzniecības sistēmā izvirzītajiem nosacījumiem.

15.4. darbības līmeņa ziņojumu sagatavošanas un verificēšanas nosacījumi *(papildināts 27.12.2024.)*

1. Operatoram emisijas monitoringa rezultāti jānorāda darbības līmeņa ziņojumā, kuru sagatavo, izmantojot vienoto Eiropas Komisijas izstrādāto darbības līmeņa ziņojuma veidlapu un ņemot vērā Eiropas Komisijas Īstenošanas Regulas (ES) 2019/1842 (31.10.2019.), *ar ko nosaka noteikumus Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/87/EK piemērošanai attiecībā uz sūkāku kārtību, kā izdarāmi bezmaksas emisijas kvotu iedales pielāgojumi sakarā ar darbības līmeņa izmaiņām*, 3.panta otrajā daļā noteikto darbības līmeņa minimālo saturu.
2. Darbības līmeņa ziņojumu iesniegt verificēšanai un verificācijas ziņojuma sagatavošanai akreditētai kompetentai, neatkarīgai atbilstības novērtēšanas institūcijai.
3. Verificētājs, ņemot vērā verificācijas laikā iegūto informāciju, 15 darbdienu laikā pēc operatora sagatavotā emisiju ziņojuma saņemšanas sagatavo verificācijas ziņojumu, izmantojot Eiropas Komisijas izstrādāto verificācijas ziņojuma veidlapu, un iesniedz to operatoram, izmantojot ETS informācijas sistēmu.

15.5. darbības līmeņa ziņojumu iesniegšanas kārtība (papildināts 27.12.2024.)

Katru gadu līdz 15.martam, izmantojot ETS informācijas sistēmu atbilstoši normatīvo aktu prasībām, iesniegt Dienestā darbības līmeņa ziņojumu un verificācijas ziņojumu par darbības līmeņa ziņojumu.

15.6. darbības līmeņa ziņojumu izvērtēšanas nosacījumi (papildināts 27.12.2024.)

Dienests izvērtē operatora iesniegto darbības līmeņa ziņojumu un verificācijas ziņojumu, ņemot vērā šādus nosacījumus:

- darbības līmeņa ziņojums un verificācijas ziņojums ir iesniegts likumdošana noteiktajos termiņos un noteiktajā formātā;
- darbības līmeņa ziņojums un verificācijas ziņojums ir sagatavots saskaņā ar MK noteikumu Nr.769 48.4 un 61. punktā minētajām prasībām;
- darbības līmeņa ziņojums ir verificēts kā apmierinošs;

šādu informāciju:

- iekārtu saraksta emisijas kvotu sadalei 2021.–2025. gadam vai 2026.–2030. gadam izstrādes laikā operatora iesniegto informāciju;
- verificācijas ziņojumā norādīto informāciju par verificēšanas laikā konstatētiem nebūtiskiem nepatiesiem apgalvojumiem.

16. Nosacījumi operatora saistību pildīšanai attiecībā uz emisijas datu ievadi emisiju reģistrā un emisijas kvotu nodošanu.

1. Darbības ar emisijas kvotām (kvotu nodošanu) veikt saskaņā ar likuma „Par piesārņojumu” 32.³ pantā noteiktajām prasībām.
2. Katru gadu **līdz 31.martam** emisijas kvotu reģistrā pieteikt verificējamo emisiju apjomu saskaņā ar Eiropas Komisijas 02.05.2013. Regulas (ES) Nr. 389/2013, *ar ko izveido Savienības reģistru saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK, Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr.280/2004/EK un Nr.406/2009/EK un ar ko atceļ Komisijas Regulas (ES) 920/2010 un Nr.1193/2011* prasībām.
3. Katru gadu **līdz 30.aprīlim** nodot VSIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” emisijas kvotas, kas atbilst iekārtas emitētajam siltumnīcefekta gāzu daudzumam iepriekšējā kalendāra gadā.

17. Prasības informācijai, kas sniedzama vides aizsardzības institūcijām, ja pārkāpti atļaujas nosacījumi

Ja ir pārkāpti atļaujas nosacījumi vai apdraudēta šo nosacījumu turpmākā ievērošana, nekavējoties ziņot Dienestam un rīkoties tā, lai nodrošinātu, ka iekārtas normāla darbība tiek atjaunota visīsākajā laikā vai attiecīgi tiek novērsts iespējamais vides aizsardzības normatīvajos aktos noteikto prasību vai atļaujas nosacījumu ievērošanas apdraudējums.

18. Nosacījumi atļaujas grozījumu veikšanai (precizēts 27.12.2024.)

1. Iesniegt Dienestā iesniegumu par atļaujā nepieciešamajiem grozījumiem vismaz **45 darbdienas** pirms izmaiņu ieviešanas, ja:
 - operators plāno izmaiņas iekārtā, tās darbībā vai iekārtas darbības līmenī sakarā ar jaudas samazināšanu vai iekārtas paplašināšanu, tai skaitā iegūstot savā īpašumā visas citam operatoram piederošās stacionārās tehnoloģiskās iekārtas vai īrējot visas citam operatoram piederošās stacionārās iekārtas;
 - monitoringa plānā veicamas būtiskas izmaiņas Regulas Nr.2018/2066 15.panta 3.punktā noteiktajos gadījumos (mainās iekārtas kategorija, ja šādu izmaiņu dēļ ir jāmaina monitoringa metodika; mainās tas, vai iekārta ir uzskatāma par iekārtu ar mazām emisijām; mainās emisijas avoti; no aprēķinos balstītas metodikas pāriet uz mērījumos balstītu metodiku vai otrādi; mainās piemērotā pakāpe; tiek ieviestas jaunas avota plūsmas; mainās avota plūsmu kategorija; tiek ieviestas jaunas metodes vai mainītas esošās metodes, kas attiecas uz paraugošanu, analīzi vai kalibrēšanu, ja tas tieši ietekmē emisiju datu pareizību).
2. Iesniegt Dienestā iesniegumu par atļaujā nepieciešamajiem grozījumiem vismaz **15 darbdienas** pirms izmaiņu ieviešanas, ja:
 - monitoringa plānā veicamas izmaiņas regulas Nr.2018/2066 14.panta 2.punktā noteiktajos gadījumos (ja rodas jaunas emisijas, ko izraisa jaunu darbību veikšana vai tādu jaunu kurināmo/degvielu izmantošana, kuri vēl nav iekļauti monitoringa plānā; ja mainās datu pieejamība, jo tiek izmantoti jaunu veidu mērinstrumenti, un tas sekmē emisiju pareizāku noteikšanu; ja ir konstatēts, ka iepriekš piemērotās monitoringa metodikas rezultātā iegūtie dati ir nepareizi; ja monitoringa plāna mainīšana uzlabo paziņoto datu pareizību, ja vien tas nav tehniski neiespējami vai nerada pārmērīgas izmaksas; ja monitoringa plāns ir atzīts par neatbilstošu šīs regulas prasībām un kompetentā iestāde lūdz operatoru vai gaisakuģa operatoru veikt tajā izmaiņas; ja ir jāreaģē uz ierosinājumiem uzlabot monitoringa plānu, kas izteikti verifikācijas ziņojumā),
 - mainītie emisiju aprēķina faktori nodrošinās emisiju noteikšanu ar lielāku precizitāti.

Pielikumi

- 1) **iekārtu veikto likuma „Par piesārņojumu” 2.pielikumā minēto piesārņojošo darbību un to radīto emisiju monitoringa nosacījumi (saskaņā ar operatora sagatavoto monitoringa plāna veidlapu):**
AS „Latvenergo” Rīgas TEC-1 Gada emisiju monitoringa plāna 3.versija, elektroniskās formas datnes nosaukums - *241010_Piel_1_TEC-1_monitoringaplans.pdf*.
- 2) **shēma, kurā ataino emisiju avotus, avotu plūsmas, un mērierīces:**
AS „Latvenergo” Rīgas TEC-1 avotu plūsmu shēma, elektroniskās formas datnes nosaukums – *241010_Piel_2_TEC-1_plusmu_shemas.pdf*